

København 31. maj 2016

HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL REVIDERET BEKENDTGØRELSE OG VEJLEDNING VEDRØRENDE SERVICELOVENS § 32 A OM HJEMME-TRÆNING SOM FØLGE AF L 117

Bemærkninger til bekendtgørelsen

§1 stk. 1:

"Kommunalbestyrelsen skal ... på baggrund af faglige undersøgelser af barnets eller den unges ressourcer og behov kortlægge barnets eller den unges funktionsevne og udarbejde forslag til den særlige støtte og behandling".

Vi finder, at teksten her fokuserer for snævert på barnet. Kommunerne kan ikke udarbejde forslag til særlig støtte kvalificeret uden også at se på *familiens* ressourcer og behov – sådan som det da også er normal praksis (hvilket også synes være præmissen for §1 stk. 2).

§ 1 stk. 2:

"forældrene skal have mulighed for at få indsigt i barnets eller den unges behov, og hvilke behandlings- og udviklingsmuligheder der findes for barnet eller den unge."

Vi finder formuleringen om "behandlings- og udviklingsmuligheder" alt for snæver. Servicelovens § 32 gælder også børn med betydelige og varige funktionsnedsættelser som ikke kan behandles, og hvor der ikke som sådan er udsigt til nogen udvikling. Vi foreslår i stedet "muligheder for hjælp, støtte, udvikling (evt. træning) og behandling".

§ 2:

Se vores bemærkning til vejledningens pkt. 153 nedenfor.

§ 4 stk. 4:

"Rapporten sendes til høring både hos forældrene og hos barnet eller den unge, medmindre afgørende hensyn i forhold til barnet eller den unge taler imod dette".

Det forekommer os uklart hvordan den sidste ledsætning skal tolkes. Skal det forstås sådan, at der kan være afgørende hensyn i forhold barnet eller den unge som gør, at forældrene ikke skal høres? I så fald er det meget vanskeligt at se, hvad der skulle retfærdiggøre en sådan forringelse af forældrenes retssikkerhed. Selv i sager, hvor kommunen mistænker et regulært overgreb på barnet, vil forældrene da skulle høres?

Eller er det, der sigtes til, et hensyn til barnets eller den unges funktionsnedsættelse? I så fald kunne det nok formuleres klarere. Det er klart at kravet om, at tilsynsrapporten skal i høring hos barnet eller den unge, ofte vil være meningsløst og urealistisk, hvis der er tale om et lille barn eller et barn med et mentalt, socialt eller kommunikativt handicap. Vi vil foreslå følgende betingning: *"Rapporten sendes til høring hos forældrene og, hvor det er muligt og relevant, hos barnet eller den unge. Alternativt kunne man omformulere den sidste del af stk. 4: "Barnet eller den unge skal også høres, og dets synspunkter tillægges betydning set i forhold til barnets eller den unges alder og modenhed."*

§ 6 stk. 3:

Hjælpen til nødvendige træningsredskaber, kurser, hjælpere mv. bevilges på grundlag af dokumenterede udgifter.

Denne formulering vil, læst bogstaveligt, være en betydelig stramning i forhold til hidtidig praksis, idet *"bevilliges på grundlag af dokumenterede udgifter"* kan forstås sådan, at udgiften skal være afholdt og dermed dokumenteret, *før* hjælpen kan udbetales. Forældrene vil altså skulle lægge ud, hvilket for de fleste vil være fuldstændig urealistisk.

I flere kommuner er praksis heldigvis allerede følgende: Forældrene udarbejder et årligt budget; kommunen godkender budgettet; kommunen udbetaler på det grundlag en månedlig ydelse; en gang om året aflægges forældrene så regnskab, hvor udgifterne dokumenteres, og evt. uforbrugte midler tilbagebetales. Denne praksis er for så vidt ikke dækket af § 6 stk. 4, da den ikke er frivillig eller forudsætter enighed mellem kommune og forældre.

Vi vil derfor foreslå at præciseringen fra vejledningens pkt. 157d skrives ind i Bekendtgørelsen: *"Dokumentationen kan foregå enten i forbindelse med ansøgningen eller efter afholdelse af udgiften"*

§ 6 stk. 4:

”Kommunalbestyrelsen og forældrene kan indgå frivillige aftaler om, at der udbetales et fast månedligt, halvårligt eller årligt beløb til dækning af forventede udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere mv”

Det står stadig uklart for os, hvordan dette tænkes at skulle administreres – og vejledningens pkt. 157e gør det ikke meget tydeligere. Vi kan se to tolkningsmuligheder:

- a) At udgifterne forbundet med hjemmetræning dækkes som *sandsynliggjorte* udgifter, i lighed med merudgifter efter Servicelovens §41 stk. 2.
- b) at det faste månedlige, halvårlige eller årlige beløb skal ses som et à conto-beløb, som så skal dokumenteres efterfølgende.

Dette må kunne præciseres.

Hvis tolkning a) er den korrekte, bliver den efterfølgende passage uklar:

”Hvis de reelle udgifter til træningsredskaber, kurser, hjælpere mv. er lavere end det forudbetalte beløb, kan kommunalbestyrelsen anmode forældrene om at tilbagebetale de uforbrugte midler.”

Hvis udgifterne blot er sandsynliggjorte, således at der ikke skal aflægges noget regnskab - hvordan skal det så godtgøres, om der er uforbrugte midler?

Endelig er det uklart, hvad der sker hvis det forudbetalte beløb har vist sig for lavt: Falder det så blot tilbage på forældrene? Denne ”frivillighedsordning” risikerer at sætte forældrene i en form for klemme: Hvis forældrene har indgået en frivillig aftale, som viser sig ikke at holde økonomisk, kan de stå over for valget mellem at fastholde den frivillige aftale, og blive mødt med et dokumentationskrav, som de måske ikke kan løfte.

Bemærkninger til vejledningen

Pkt 148:

”Herudover foretager de særlige dagtilbud observation og diagnosticering af børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne”

Denne sætning er forældet. At diagnosticering står som en opgave for særlige dagtilbud er en reminiscens fra nedlæggelsen af særfor sorgen og indførelsen af bistanndsloven. Tilbud til børn med betydelig og varigt nedsat var dengang lægefagligt styrede og blev opfattet som en del af et be-

handlingstilbud. De første specialbørnehaver – som hørte under amterne – havde læger tilknyttet og det udvalg, som forberedte bistanndsloven, foreslog at specialbørnehaver skulle kunne diagnosticere. Men der er ikke længere lægefagligt personale i specialbørnehaver, og pædagogisk personale kan selvfølgelig ikke diagnosticere.

Sætningen bør enten helt udelades eller omformuleres til, at de særlige dagtilbud kan bidrage til beskrivelse af disse børns særlige behov.

Pkt. 153:

”Kommunalbestyrelsen skal, i forbindelse med drøftelsen med forældrene om barnets eller den unges behov for hjælp og støtte efter serviceloven, informere forældrene om muligheden for at hjemmetræne efter servicelovens § 32 a.”

Det er (i lyset af at så mange kommuner ikke gør det) glædeligt at dette understreges, men vi mener at det burde skrives ind i bekendtgørelsen § 2, så det har retsvirkning.

Pkt. 153 + 154:

Det forekommer uklart hvordan formuleringen *”Hjemmetræning kan dog ikke træde i stedet for offentlige tilbud, som ikke har hjemmel i servicelovens § 32”* under pkt. 153 relaterer til følgende under pkt. 154: *”Det er jf. Ankestyrelsens principafgørelse nr. 115-12, ikke en betingelse for godkendelse af hjemmetræning, at der er givet et bestemt kommunalt tilbud efter § 32. Det er tilstrækkeligt, at betingelserne for at anvise et sådant tilbud er opfyldt.”* Medfører denne principafgørelse ikke, at formuleringen under pkt. 153 ikke længere gælder? Vi vil foreslå, at dette tydeliggøres.

Pkt. 154:

”Det er en betingelse for, at den ønskede hjemmetræningsordning kan godkendes, at kommunalbestyrelsen vurderer, at træningen kan imødekomme barnets eller den unges behov og tilgodeser barnets tarv og trivsel.”

Vi har allerede gjort rede for vores bekymringer ifht. formuleringen *”tilgodeser barnets tarv og trivsel”* i vores hørings svar til selve lovforslaget, idet vi mener at disse begreber er så vage, at de vil åbne en ladeport for vilkårlige, skønsbaserede afslag – og vi påpegede behovet for en diskussion af indholdet i disse begreber og en støtte til fortolkningen af dem.

Vi kan kun beklage, at sagen ikke bliver klarere her her. Det nærmeste man er kommet en præcisering er i bemærkningerne til lovforslaget, hvor der står at *”denne betingelse betyder, at kommu-*

nalbestyrelsen skal foretage en samlet vurdering af barnets eller den unges konkrete fysiske, psykiske og sociale behov i lyset af barnets alder og udviklingstrin." (side 10). Det ville være en forbedring, hvis at denne formuleringen også blev skrevet ind i vejledningen.

Længere nede under pkt. 154 står der:

"Der er heller ikke krav om, at effekten af hjemmetræningen skal være af en vis størrelse. Effekten af hjemmetræningen må dog ikke være mindre, end hvis barnet eller den unge havde fået hjælpen i et særligt tilbud efter serviceloven, idet hjemmetræningen i så fald ikke imødekommer barnets eller den unges behov. Hvis effekten af hjemmetræningen vurderes at være lige så god eller bedre, end hvis barnet eller den unge havde fået hjælpen i et særligt tilbud, kan forældrene vælge at træne barnet eller den unge hjemme"

Også denne lovtolkning (som jo stammer fra Ankestyrelsens principafgørelse 70-14) finder vi bekymrende vilkårlig. Hvordan tænkes en sådan kontrafaktisk sammenligning af effekter at kunne foretages? Det er jo indlysende, at der ikke er nogen garanteret minimumseffekt af særlige tilbud efter serviceloven. Selvom det slås fast at kommunen *"ikke [kan] give afslag på godkendelse af hjemmetræning med den begrundelse, at der er givet et tilbud, der dækker barnets eller den unges behov"*, så er det reelt præcis hvad denne lovtolkning muliggør.

Pkt. 157:

"Tilsynsbesøgene skal tage afsæt i den oprindelige beskrivelse af hjemmetræningsordningen som kommunalbestyrelsen – efter drøftelse med forældrene – har godkendt"

Menes der ikke "beskrivelse af hjemmetræningen", snarere end "af hjemmetræningsordningen"?

Se i øvrigt vores bemærkninger til bekendtgørelsens § 4 stk. 4.

Pkt. 157b:

"Det betyder, at forældre, der hjemmetræner deres børn, i udgangspunktet vil kunne få hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste svarende til det antal timer, de bruger på den af kommunalbestyrelsen godkendte hjemmetræning af barnet eller den unge."

Man kunne ønske sig at det her blev præciseret, at "det antal timer, de bruger på" træningen ikke kun henviser til den konkrete træning med barnet, men også kan omfatte planlægning, forberedelse og evaluering af træning, administration af løn til hjælpere etc.

Pkt. 157d:

"se dog pkt. 161 vedrørende muligheden".

Henvisningen skal være til pkt. 157e.

Pkt. 157e:

Se vores bemærkninger til bekendtgørelsens § 6 stk. 4.

Herudover ville det være nyttigt med en beskrivelse af, om det er muligt at kombinere de to modeller – således at man for eksempel kunne afholde udgifter til supervision eller lønning af hjælpere som dokumenterede udgifter, mens udgifter til træningsmaterialer blev dækket efter et skøn. Dette kunne være nyttigt i mange situationer, og kunne bidrage til at lette sagsbehandlingen for både forældre og kommuner.

"skal der indgives en ansøgning til kommunalbestyrelsen efter retningslinjerne i bekendtgørelsens nuværende § 5"

Må skulle rettes til "bekendtgørelsens § 6"

Med venlig hilsen

ABA-foreningen